

Egzaminatorzy podsumują i proponują. Co na to resort infrastruktury?!

16 sierpnia 2022

Przedstawiciele egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców - zawodu, który do oficjalnego rejestru został wpisany 20 lat wcześniej - na łamach tyg. PRAWO DROGOWE@NEWS dokonują podsumowania protestu branży. Przypominają o działaniach podejmowanych już w roku 2020. Wskazują, iż w dniach 4-8 lipca - odbył się protest w 28. natomiast po 8 sierpnia już w 55. WORD-ach i oddziałach WORD-ów. Po raz kolejny wymieniają zasadnicze elementy istoty sporu. Autorzy poniższego tekstu analizują i przywołują stanowisko resortu infrastruktury. Nazywają je „zmiennym”. Dziś piszą o „zawieszeniu broni”, aby „*spojrzeć na problemy z szerszej perspektywy, dać sposobność stronom na wyciągnięcie wniosków i trochę oddechu kandydatom*”. Podsumowują, iż chcą mieć „realny wpływ na jakość bezpieczeństwa ruchu drogowego i eliminowanie hipokryzji”. Co na to resort?! Redakcja

Zawód egzaminator. Wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego powstały w pierwszej połowie 1998 roku, jako państwowe osoby prawne stanowiąc podstawowe ogniwo systemu egzaminowania kandydatów na kierowców i kierowców w Polsce. W ośrodkach miejsce zatrudnienia znaleźli również egzaminatorzy, którzy wcześniej egzaminowanie kandydatów na kierowców traktowali jako zajęcie dodatkowe. Od 2002 roku egzaminator został oficjalnie ujęty w rejestrze zawodów. Jednocześnie od 1998 roku minister właściwy do spraw transportu określił w drodze rozporządzenia zasady wynagradzania egzaminatorów uzależniając wysokość wynagrodzenia od kwalifikacji egzaminatora. Omawiane zasady wynagrodzenia egzaminatorów istniały do 2007 roku. Wtedy właśnie zostały zmienione ramy wynagrodzenia egzaminatorów bez konsultacji ze środowiskiem zawodowym egzaminatorów. Całkowite wynagrodzenie egzaminatora zostało podzielone na części: miesięczne wynagrodzenie zasadnicze, miesięczny dodatek zadaniowy oraz dodatek za kategorie „zespołowe”. Wydawało się, że nie jest źle, ale rzeczywistość okazała się bardziej szara od mrzonki – nowego rozporządzenia określającego zasady wynagradzania. Kierując się skrajnie oszczędnościowymi intencjami dyrektorzy WORD-ów przyznawali od 2008 roku minimalne stawki wynagrodzeń w dwóch składnikach tj.: w miesięcznym wynagrodzeniu zasadniczym i w miesięcznym dodatku zadaniowym traktując ten ostatni jako kij i marchewkę, tym samym blokując egzaminatorom przeprowadzanie egzaminów państwowych na kategorie inne niż podstawowa B. Zdarzały i zdarzają się sytuacje, że egzaminator nie przeprowadza ponad rok egzaminów danej kategorii innej niż B pomimo posiadanych uprawnień. System wynagradzania istniejąc od 2008 roku wzbudzał różne negatywne emocje w środowisku egzaminatorów wywołując niepotrzebne sytuacje konfliktowe na linii pracownik – pracodawca oraz wprowadzał podziały wśród samych egzaminatorów.

Komitet Egzaminatorów RP. Obserwując patologiczne sytuacje, Krajowe Stowarzyszenie Egzaminatorów podejmowało inicjatywy w kierunku zmiany obecnego systemu wynagradzania łącznie z pisemną propozycją zmiany zasad wynagradzania złożoną do Ministra Infrastruktury w kwietniu 2020 roku. Inicjatywa ta została poparta również przez Ogólnopolski Związek Zawodowy Pracowników WORD w lipcu 2021 roku – niestety wystąpienia spotkały się z odmową podjęcia działań w omawianym zakresie. Z tego powodu w drugiej połowie sierpnia 2021 roku został zawiązany Komitet Egzaminatorów RP działający jako niezależna, społeczna i ponad organizacyjna inicjatywa środowiska egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców, zatrudnionych w WORD-ach na terenie RP. Celem działania Komitetu było zwrócenie uwagi Ministra Infrastruktury na sytuację, w której znalazł się system egzaminowania.

Petycja. Ponieważ dotychczasowe działania środowiska egzaminatorów nie przyniosły zmiany systemu finansowania działalności WORD-ów, Komitet Egzaminatorów RP podjął inicjatywę sporządzenia Petycji oraz złożył stosowne ku temu rozwiązania w postaci pakietu projektów rozporządzeń, które miałyby uzdrowić sytuację w obecnym stanie prawnym. Przedstawiciele środowiska egzaminatorów w celu wprowadzenia zmian zaproponowali powołanie zespołu roboczego przy Ministrze Infrastruktury oraz włączenie w jego skład przedstawicieli Komitetu Egzaminatorów RP, w celu wypracowania uzgodnionych projektów aktów prawnych oraz podjęcia działań w przedmiocie procedowania uzgodnionych projektów do ich ogłoszenia jako obowiązujące akty prawne przez organy ustawodawcze. Aby wykazać, że omówione działania nie są wymysłem wąskiej grupy malkontentów, Komitet Egzaminatorów RP przygotował Petycję z 16.09.2021 roku oraz przeprowadził ogólnopolską akcję wspierania Petycji w środowisku egzaminatorów. W wyniku podjętych działań 1090 egzaminatorów poparło własnoręcznymi podpisami treść Petycji z 16.09.2021 roku, co przy stanie osobowym 1227 egzaminatorów zatrudnionych w WORD-ach stanowi większościowe bo aż 90% poparcie. Cała dokumentacja łącznie z uzasadnieniem projektu proponowanych zmian została złożona w dniu 16 listopada 2021 roku do Ministra Infrastruktury. Również i ta oddolna inicjatywa środowiska egzaminatorów została odrzucona – tym razem na piśmie – lecz bez merytorycznego uzasadnienia. Nie pomogły również interwencje środowisk nie tylko egzaminatorskich w ramach działania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Na posiedzeniach Komisji nie stawał się Minister A. Adamczyk, a wysłani pracownicy Ministerstwa Infrastruktury nie posiadali racjonalnych argumentów aby uzasadnić negatywne stanowisko, dodatkowo nie byli umocowani prawnie do podejmowania wiążących zobowiązań i decyzji w przedmiocie również zmian w systemie wynagrodzenia egzaminatorów. Ta sytuacja wzbudzała rosnące niezadowolenie w środowisku egzaminatorów tym bardziej, że sytuacja wywoływała negatywne skutki w postaci odpływu wysoko wykwalifikowanej kadry i brak zainteresowania wśród młodego pokolenia podjęciem zawodu egzaminatora.

Protesty i stanowisko Ministerstwa Infrastruktury. To właśnie niezadowolenie i frustracja w środowisku egzaminatorów oraz lekceważące podejście Ministra Infrastruktury do postulowanych zmian wywołało **pierwszą falą protestów, która miała miejsce w dniach 4-8 lipca 2022 roku.** Podczas protestu przedstawiciele egzaminatorów poinformowali opinię publiczną poprzez medialne wystąpienia na czym polega istota protestu i dlaczego

egzaminatorzy zdecydowali się na taką formę, która polegała na niestawieniu się do pracy (zwolnienia lekarskie i urlopy na żądanie). Protest miał miejsce w **28. WORD-ach i oddziałach WORD-ów**. I o dziwo, w wyniku tak zorganizowanej akcji protestacyjnej nagle Minister Infrastruktury zaprosił przedstawicieli egzaminatorów w dniu 19.07.2022 r. na pierwsze spotkanie celem omówienia postulatów.

Tylko dlaczego trzeba było aż ogólnokrajowej akcji protestacyjnej wielu egzaminatorów, aby doszło do spotkania w siedzibie Ministra Infrastruktury???

Podczas pierwszego spotkania niestety Minister A. Adamczyk nie zaszczycił przedstawicieli egzaminatorów swoją obecnością – a szkoda, bo byłby to dowód na poważne traktowanie środowiska zawodowego egzaminatorów i docenienie ważnego wkładu pracy jakim jest sprawdzenie kwalifikacji przyszłych kierowców. Przedstawiciele protestujących przyjęli za dobrą monetę obecność na pierwszym spotkaniu Wiceministra R. Webera oraz Dyrektora Departamentu Transportu Drogowego R. Rychter z pracownikami Departamentu. Drugie spotkanie odbyło się w dniu 26.07.2022 r. w rozszerzonym przez Wiceministra R. Webera składzie, gdyż tym razem na Jego wniosek do spotkania dołączyli przedstawiciele dyrektorów WORD-ów. Po tym spotkaniu, na którym nikt nie kwestionował potrzeby zmiany zasad wynagradzania egzaminatorów, nagle pojawiła się w mediach odpowiedź Wiceministra R. Webera z dnia 29.07.2022 r. na interpelację poselską nr 34436, w której jasno określono: „...*że Minister Infrastruktury na chwilę obecną nie planuje zmiany polegającej na kwotowym podwyższaniu stawek wynagrodzenia egzaminatorów.*”

Odpowiedź Pana R. Webera w imieniu Pana Ministra A. Adamczyka na interpelację poselską nr 34436 została potraktowana przez środowisko egzaminatorów jako policzek w twarz wszystkim egzaminatorom, a utworzenie zespołu roboczego w tym wymiarze i w takiej formie za grę na zwłokę i działanie na niekorzyść naszego środowiska. Egzaminatorzy uznali rozmowy z wiceministrem R. Weberem w prezentowanym wymiarze i narzuconej nam narracji za pozbawione racjonalnej i realnej możliwości osiągnięcia porozumienia. Nikły ogień nadziei na wypracowanie porozumienia po spotkaniu w dniu 26.07.2022 r. zgasł.

Natomiast w **dniu 8.08.2022 r.** rozpałała się pochodnia protestu egzaminatorów, która tym razem swoim zasięgiem objęła egzaminatorów w **55. WORD-ach i oddziałach WORD-ów** i była już dwukrotnie większa od poprzedniej, co świadczy o rosnącej skali niezadowolenia i determinacji środowiska zawodowego egzaminatorów. Wznowiony protest i wysłane do Ministra Infrastruktury „Oświadczenie” spotkały się z błyskawiczną pisemną reakcją, w której wystąpiła próba zatuszowania niefortunnej wypowiedzi wygłoszonej podczas obrad Sejmu RP.

Istota sporu. Protestujący egzaminatorzy jasno przypomnieli co jest istotą sporu, a mianowicie:

- zmiana systemu egzaminowania kandydatów na kierowców i kierowców, w tym przede wszystkim zmianę systemu oceny zdolności kandydata do samodzielnego prowadzenia pojazdów w ruchu drogowym;

- zmiana systemu wynagradzania egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców;

- uzyskanie statusu pełnej niezależności, niezawisłości i obiektywności egzaminatora w zakresie oceny zdającego;
- zmiana systemu komunikacji i relacji pomiędzy środowiskami związanymi z systemem egzaminowania a Ministerstwem Infrastruktury.

Dodatkowo w związku ze zmiennym stanowiskiem Wiceministra R. Webera egzaminatorzy domagają się rozmów przedstawicieli Ministerstwa Infrastruktury tylko z przedstawicielami protestujących egzaminatorów, ewentualnie dołączenia w skład zespołu roboczego akceptowanego przez obie strony niezależnego i obiektywnego arbitra/mediatora. Należy tutaj nadmienić, że sprawy zmiany systemu egzaminowania kandydatów na kierowców i kierowców, sprawy zmiany systemu wynagradzania egzaminatorów jak również zmiana systemu komunikacji i relacji pomiędzy środowiskami związanymi z systemem egzaminowania a Ministerstwem Infrastruktury dotyczą tylko i wyłącznie egzaminatorów i w tych obszarach merytorycznie tylko środowisko egzaminatorów ma kompetencje do rozwiązania tych problemów.

Egzaminatorzy nie odpowiadają za sytuację finansową WORD i nawet nie chcą wchodzić w kompetencje dyrektorów. W tych kwestiach Ministerstwo Infrastruktury może prowadzić rozmowy z przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich, które są odpowiedzialne za realizację zadania z zakresu administracji rządowej w WORD-ach.

„**Zawieszenie broni**”. Z uwagi na ostatnie pisemne wystąpienia sygnowane przez Dyrektora Departamentu Transportu Drogowego R. Rychter protest został zawieszony, ale to nie koniec tego protestu. To raczej „zawieszenie broni”, aby spojrzeć na problemy z szerszej perspektywy, dać sposobność stronom na wyciągnięcie wniosków i trochę oddechu kandydatom, aby Ci, którzy nie mogli uczestniczyć w egzaminie, mogli tego dokonać w najbliższym czasie. Minister Infrastruktury postępując w taki sposób niepotrzebnie tylko nasila skalę protestu i jeszcze bardziej eskaluje wewnętrzne nastroje w środowisku egzaminatorów. Ze swojej strony nie chcemy utrudniać społeczeństwu możliwości przystępowania do egzaminu. Jednak taka postawa Ministerstwa Infrastruktury nie pozostawia nam innej możliwości, gdyż wszelkie metody demokratycznego dialogu niestety zostały już dawno wyczerpane. W tym miejscu po raz kolejny trzeba nadmienić, iż stawki wynagrodzenia nie były zmieniane od prawie już 15 lat, a archaiczny system oceny kwalifikacji osób egzaminowanych obowiązuje od ponad 30 lat!!!

Chcemy rozwiązań na miarę XXI wieku opartych na zdrowych, przejrzystych i sprawdzonych europejskich zasadach. Jesteśmy przekonani, że nasz kraj oraz wszyscy jego uczestnicy ruchu drogowego zasługują na nowoczesny, oszczędny, dostosowany do naszych realiów i w dużej mierze innowacyjny system, oparty na zasadach zaufania, zrozumienia i wsparcia społecznego. Tylko w taki sposób będziemy mieli realny wpływ na jakość bezpieczeństwa ruchu drogowego i eliminowanie hipokryzji.

Przedstawiciele protestujących egzaminatorów

Źródło: Prawo Drogowe